

BIBLIOTECA

Henning Mankell

EL NOI QUE DORMIA A LA NEU

Estrella Polar

Henning Mankell

El noi que dormia a la neu

Traducció de Francesc Miralles

Estrella Polar

Estrella Polar

© 2006, Henning Mankell

Títol original suec: *Pojken som sov med snö i sin sang*

Publicat per primer cop per Rabén & Sjögren Bokförlag,
Suècia, 1996. Publicat per acord amb Pan Agency.

© de la traducció de l'alemany: Francesc Miralles, 2006

Fotografia de coberta: © Ed Darack / Getty Images

© Grup Editorial 62, s.l.u., Estrella Polar,
Pedro i Pons, 9-11, 08034 Barcelona

Disseny de la col·lecció: Columna Group, S.A.

Disseny de la coberta: Pilar Sola

La primera edició d'aquesta novel·la va ser publicada
per Columna Edicions, S.A. el 2006

Primera edició en aquest segell: octubre del 2014

www.estrellapolar.cat

info@estrellapolar.cat

Dipòsit legal: B. 18.060-2014

Imprès a: Bookprint

ISBN: 978-84-9057-427-0

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol
forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació
d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei.

Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos,
www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment
d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats..

I

En Joel va apujar la persiana de cop perquè se sentís. Era com si saludés amb un tret de canó el nou dia. Va mirar sorprès a través de la finestra. El terra era completament blanc. Una vegada més s'havia deixat enganyar.

L'hivern sempre arribava de puntetes quan un menys s'ho esperava. La tardor anterior en Joel havia decidit que mai més no deixaria que això passés. Abans de ficar-se al llit, decidiria si aquella nit començaria a nevar o no.

El problema era que no es podia sentir quan nevava. A diferència de la pluja, que repicava contra el sostre de xapa de l'aparcament de bicicletes que hi havia al pati. Tampoc se sentia quan brillava el sol. Però llavors canviava la llum. I el vent era el més fàcil de tots. De vegades, quan era molt fort, esgarapava les parets de la casa i les feia tremolar com si volgués enlairar-la.

Però la neu sempre venia de puntetes. La neu era com un indi. Arribava sense fer soroll quan menys t'ho esperaves.

En Joel va continuar mirant per la finestra. Havia arribat l'hivern. Era impossible impedir-ho. Un cop més havia estat enganyat. Seria llarg i fred? La neu que havia arribat ara seria la que duraria més, ja que era la que quedava a sota de tot. La primera a arribar era la darrera que es fonia. I això no passaria fins a les acaballes d'abril o principis de maig.

En Joel va pensar que llavors ja hauria fet catorze anys. Hauria crescut uns centímetres més. I haurien passat moltes coses que ell ara ignorava.

La neu ja era aquí.

Per tant, començava un nou any, encara que només fos novembre.

En Joel ho havia decidit així. L'any nou arribava amb la primera neu.

Era cap d'any només per a ell. El matí que el terra era blanc feia les seves promeses per al nou any. Si és que en tenia alguna.

I sí que en tenia. Moltes.

El terra de casa era fred. En Joel va agafar el coixí del llit i se'l va posar sota els peus. Va escoltar com en Samuel, el seu pare, trastejava a la cuina amb la cafetera. A en Samuel, no li agradava que trepitgés el coixí. Per això havia d'estar preparat per enretirar-se ràpidament de la finestra en cas que la porta s'obris: però en Samuel no acostumava a entrar a la seva habitació al matí. Per tant, no era un risc gaire gran.

Va seguir amb la mirada un floquet de neu solitari, que va voletejar a poc a poc cap a terra fins que va ser engrapat per la superfície blanca.

Hi ha moltes coses per pensar quan es tenen tretze anys. Més que quan se'n tenen dotze. I no parlem de quan se'n tenen onze.

Des que havia nevat la tardor passada, en Joel havia après un parell de coses. La vida es complica cada vegada més a mesura que passa el temps. I l'hivern sempre arriba quan un menys s'ho espera.

En Joel va pensar en la nit anterior. Llavors encara era la tardor. Després de sopar s'havia calçat les botes i, amb la jaqueta a la mà, havia baixat l'escala fent tres salts. Com que era diumenge, el tren nocturn que venia del nord s'aturava a la ciutat. Poques vegades hi pujava algú. I encara eren menys les vegades que algú en baixava. Però mai no se sabia. A més, en Joel solia ficar d'amagat petites cartes secretes a la bústia del vagó de correus.

Tinc els meus ulls posats en vostè. Signat: J.

Sempre el mateix text. Però al sobre escrivia noms diferents, que escollia a l'atzar entre els diaris del seu pare. Les adreces, se les inventava.

Carrer del Miracle, 9. O bé Passeig del ferrer Lundberg, 12.

En Joel pensava que era possible que existís en algun lloc del món aquella adreça. Però com que també sospitava que Correus contractava personal secret que es dedicava dia i nit a rastrejar aquells que enviaven cartes a adreces inventades, no s'atrevia a fer servir noms de ciutats de veritat. Per aquest motiu s'estudiava el *Quan, on i com* de la biblioteca de l'escola. Era un calendari que tractava de tot el que havia passat l'any abans. Al final de tot hi havia la llista de totes les ciutats i poblacions del país. Allà hi podia veure quines ciutats creixien. O bé quines es feien més petites, quant al nombre d'habitants. La població on vivia en Joel sempre es feia més petita. I allò confirmava les sospites d'en Joel: ningú no s'hi volia quedar a viure, allà. Tampoc ningú de fora no hi volia anar. Si les coses anaven molt malament, ell i el seu pare serien els últims que hi quedarien. Una vegada havia intentat explicar-ho al seu pare, però ell se n'havia rigut.

—Sempre hi viurà gent, a la vora del riu —va contestar.

—I per què hem de ser justament nosaltres?

En Samuel no ho havia contestat, això. Només havia tornat a riure abans de posar-se les ulleres i fullejar el diari.

De totes maneres, al *quan, on i com*, en Joel havia vigilat que les adreces que posava a les cartes secretes no existissin en algun lloc de Suècia. Ni *Joelsholm* ni *Graneborg*.

Mai no enganxava segells a les cartes. Els dibuixava. Vells amb nassos grans. Com que les cartes eren inventades, no seria adequat fer servir segells de veritat. Després es tractava d'anar amb compte a l'hora d'introduir-les al vagó de correus. Al cap d'estació Knif no se li escapava res del que passava, i era fàcil que s'acalorés i s'empipés. Però fins ara en Joel mai no havia estat descobert. Havia registrat a la seva llibreta que, en total, havia enviat onze cartes en el tren bondadós que viatjava cap al sud.

La nit anterior havia enviat d'amagat la darrera carta. Llavors encara era tardor. La gebrada havia cruixit sota les rodes, mentre pujava amb bicicleta pel pendent que duia a l'estació. Gairebé s'havia quedat sense alè. Eren a mig novembre. Ja havia nevat moltes altres vegades en aquella època de l'any, però aquest any no. L'hivern s'endarreria. I, un cop més, la neu va arribar de nit sense fer soroll.

En Joel va mirar el despertador; el tenia en un tamboret al costat del llit. Si volia arribar a l'hora a l'escola, s'hauria d'afanyar. Com sempre, ja anava amb retard. Va córrer fins al lavabo, es va rentar tan ràpidament com va poder, es va vestir i va entrar a la cuina.

En aquell moment el seu pare es preparava per sortir. En Samuel, el mariner convertit en llenyataire. Sovint en Joel desitjava que hagués estat a l'inrevés. El llenyataire convertit en mariner. Llavors no hauria de viure a la vora del riu, tan lluny del mar. En una vitrina hi havia una miniatura d'un vell vaixell que es deia *Celestine*. Si tot hagués anat diferent podria haver estat a la cabina d'un vaixell, i es gronxaria amb les suaus onades del mar.

De vegades en Joel pensava que era impossible entendre els adults. Gairebé mai no sabien el que era millor per a ells. Sempre deien que ho feien tot pel bé dels seus fills. Però com, si ni tan sols sabien tenir cura d'ells mateixos?

Durant els anys que havien seguit la desaparició de la Jenny, la seva mare, en Joel havia hagut de fer-se de mare. Mai no havia tingut problemes per saber el que era millor per a ell. Però en Samuel era un cas perdut. Sempre deia que *un dia, aviat, encara no però aviat*, ho deixarien tot i se n'anirien. Però això no arribava mai. I en Joel feia ja molt de temps que havia perdut l'esperança.

En Samuel era com la resta d'adults. No sabia què era el millor per a ell. I alhora era massa vell. Tant per aprendre com per deixar que en Joel ho fes.

En Samuel es va acabar el cafè i va esbandir la tassa a l'aiguera.

Ara em dirà que m'haig d'afanyar, va pensar en Joel.

—Afanya't o arribaràs tard a l'escola —va dir en Samuel.

En Joel estava agenollat amb el cap dins un armari on hi havia de tot, des de sabates fins a diaris vells. Buscava les botes.

Sabia que en Samuel li preguntaria si havia sentit el que li havia dit.

—Has sentit el que t'he dit? —va preguntar en Samuel.

—Sí —va contestar en Joel—. Però no arribaré tard. Tinc temps.

En Joel va agafar les botes i va seure a la taula de la cuina per lligar-se-les. Primer les va sacsejar, i van caure excrements de rata per terra. Però no hi havia cap ratolí mort. L'any anterior n'havia trobat un a la bota esquerra.

Mentrestant, en Samuel es preparava la motxilla. Hi havia un paquet d'entrepans, una ampolla de llet i el termos amb cafè. En Joel l'observava d'amagat.

El seu pare s'estava fent vell. I això que només tenia quaranta-un anys. Però l'esquena se li havia encorbat. I tenia la cara més escanyolida.

A més, s'afaitava cada vegada pitjor i menys sovint.

A en Joel no li agradava, això. No volia tenir un pare amb l'esquena encorbada i les galtes mal afaitades.

Però també pensava en una de les promeses de cap d'any que formularia quan es fes de nit. El seu cap d'any secret que ningú, excepte ell, sabia que existia.

Hi havia una cosa que feia temps que rumiava. Moltes nits, mentre feia voltes amb bici per la ciutat, no pensava en cap altra cosa.

Havia decidit que arribaria a tenir com a mínim cent anys. Això volia dir que viuria fins l'any 2045. Allò semblava tan increïblement llunyà que, per a ell, equivalia a viure per sempre.

Però en Joel sabia que ara havia de preparar-se si volia aconseguir el que es proposava. Si no ho feia, acabaria amb l'esquena tan encorbada com la d'en Samuel.

De fet, això era el més important. Més important que fer els cent anys era no tenir una esquena encorbada.

Sabia com ho podria aconseguir. Aquella era també una de les promeses de cap d'any per a aquella nit.

L'endemà s'hi posaria. Tenia un pla per a aquell hivern i el duria a terme sense esperar més.

Si volia arribar a molt vell, havia d'esforçar-s'hi.

Aquests pensaments es van veure interromputs quan en Samuel estava a punt per sortir. Es va posar la gorra gruixuda al cap. Abans d'obrir la porta es va girar i va mirar en Joel. Sovint semblava trist quan marxava a la feina. Això tampoc no li agradava, a en Joel. Fins i tot li provocava mal de panxa. En aquells instants li resultava del tot impossible imaginar en què pensava en Samuel.

Naturalment es podia tractar de la Jenny, que havia desaparegut. Allò podia entristir-lo tant com a en Joel.

O és que pensava potser en el mar que tampoc aquell dia tornaria a veure? El mar que no veuria entre tots aquells pins i avets que talava?

—No et quedis aquí encantat —va dir—. Si no, faràs tard a l'escola.

—Me'n vaig quan m'hagi cordat les botes —va contestar en Joel.

—L'hivern ja torna a ser aquí —va dir en Samuel amb un sospir—. I segur que aquest hivern serà llarg, o fosc o fred.

—Podem anar-nos-en a viure en un altre lloc —va contestar en Joel—. Demà.

—Tant de bo fos tan fàcil —va dir en Samuel—. Però no ho és.

Després se'n va anar. En Joel va sentir les seves passes a l'escala. La porta de la planta baixa es va tancar de cop.

Es va cordar les botes. Es va posar la jaqueta, la gorra i la bufanda. No trobava els guants. Havia d'escollir entre buscar-los o arribar tard a l'escola.

Finalment va prescindir dels guants. L'hivern encara no era tan fred. Tot just acabava de començar.

També va decidir que deixaria la bici aparcada on era. Podia ser agradable provar les botes, fer puntades a la fina capa

de pols de la neu. Però en el mateix moment que va començar a baixar les escales es va adonar que ara li anaven petites. En necessitaria un parell de noves. Però, com podria convèncer en Samuel? Les sabates eren cares.

«És car, ser pobre», deia sovint en Samuel. En Joel gairebé entenia el que volia dir amb això.

Va sortir al carrer. Encara era fosc. Només una fina llum grisosa queia sobre les agulles dels avets que vigilaven la ciutat.

L'escola esperava. Segur que la senyoreta Nederström ja havia arribat. Si s'afanyava, encara arribaria a temps.

Va fer una puntada a la neu.

Desitjava que arribés la nit, quan pronunciaria davant de si mateix les solemnes propostes de cap d'any.

L'hivern l'havia tornat a enganyar, aquest any.

Però en realitat tant li feia.

L'important era que un nou any havia començat.

En acabar les classes, de tornada a casa va comprar botifarrons.

Gairebé sempre anava a comprar ell, ja que en Samuel tornava tard del bosc. Un dia rere un altre, en Joel preparava el sopar, rentava els plats i comprava. No obstant això, era en Samuel qui netejava i rentava la roba. Acostumava a fer-ho dissabte a la tarda, abans que s'asseguessin a escoltar els programes d'entreteniment de la ràdio.

A en Joel no li agradava anara comprar el menjar. A la botiga de l'Ehnström sempre havia de fer cua darrere de senyores que mai no sabien el que volien. Si estava de pega, fins i tot coincidia amb la mare d'algun dels seus companys de classe. Era llavors quan es posava furiós amb la seva mare desapareguda, la Jenny. Si no volia quedar-se amb ell i amb en Samuel, el mínim que podia haver fet era encarregar-se de comprar tot el menjar que necessitarien. Podria haver omplert la casa de menjar, fins al sostre. Així, en Joel s'hauria estalviat tantes anades i tornades a la botiga, i tanta cua darrere d'aquelles senyores.

Però l'any anterior havia introduït un gran canvi. Va començar a comprar dia sí, dia no. A més, sempre comprava el mateix menjar. Tot per anar més ràpid.

Els dilluns tocava botifarrons amb patates. L'acompanyaven amb la melmelada que feien ell i en Samuel amb els nabius que collien a la tardor.

Però justament aquell dilluns les coses no eren igual, a ca l'Ehnström.

En Joel ho va notar només entrar a la botiga.

Tenien una dependenta nova. Normalment despatxava el mateix Ehnström o la seva dona. Ara hi havia una altra senyora rere el taulell. Però tampoc era exactament una senyora. En Joel no l'havia vista mai. Per un moment va tenir vergonya.

—Botifarrons —va dir amb veu ferma quan li va tocar tanda.

La que es trobava a l'altre costat del taulell li va somriure.

—Quants? —va preguntar.

—Per a dues persones —va contestar en Joel com sempre.

—I pensar que el noi viu sol amb el seu pare i que s'encarrega ell mateix de les coses de la casa —va dir algú darrere seu.

En Joel es va girar a la velocitat del llamp. Era una senyora grossa, qui havia parlat. Tenia la cara suada i era mare d'una nena que anava a classe amb en Joel. En aquell moment en Joel odiava tant la mare com la filla. Naturalment havia estat ella qui havia dit que ell no tenia mare. Naturalment havia de ser ella qui suava i li deia a la nova dependenta una cosa de la qual no n'havia de fer res.

En Joel va sentir com es tornava vermell. Sempre li passava quan s'empipava.

—És un noi molt bo i treballador —va dir la senyora grossa.

En Joel va desitjar que esclatés i es morís en aquell instant.

La dependenta va somriure, però no va dir res. Va pesar els botifarrons. En Joel va pagar. Tenia por que la senyora de darrere seu, que l'empenyia amb la seva gran panxa, volgués dir alguna cosa més.

Però no ho va fer.

Quan va sortir novament al carrer, es va sentir les galtes enceses. No volia anar més a comprar menjar. No volia continuar fent de mare d'ell mateix. Però, sobretot, es volia venjar. Evidentment, la senyora grossa no havia caigut morta com ell havia desitjat. Era com sempre havia dit ell: els adults no saben allò que els convé.

Va creuar el carrer i es va quedar aturat en la foscor entre dos fanals. No duia guants i les mans se li gelaven. Va guardar la bossa de paper amb els botifarrons a la butxaca interior de la jaqueta. En realitat, havia d'afanyar-se a arribar a casa. Era el seu cap d'any. Havia de preparar moltes coses per a aquella nit.

Però no podia oblidar la senyora que l'havia avergonyit davant la nova dependenta.

Es preguntava qui devia ser. Potser la filla de l'Ehnström? Mentre li pagava els botifarrons, l'havia mirada de reüll. Era més jove del que li havia semblat al principi. S'imaginava que devia tenir uns vint-i-cinc anys, encara que gairebé sempre s'equivocava quan calculava l'edat de les persones. De vegades pensava que la senyoreta Nederström tenia noranta anys. Però algú li havia dit, amb gran sorpresa per part seva, que ni tan sols n'havia fet cinquanta.

Però hi havia alguna cosa més en aquella dependenta que li despertava la curiositat. Parlava d'una manera diferent. No era d'aquell poble. Tot i que no n'estava segur, s'imaginava que venia d'un lloc tan lluny com Estocolm. L'estiu de l'any anterior hi havia passat un circ, per allà. Com sempre feia, en Joel havia estat ajudant a carregar cadires i aixecar la carpa perquè li donessin una entrada de franc. També havia fet un encàrrec per a un dels treballadors. Havia anat a comprar-li un cafè. El treballador havia viscut a Estocolm i parlava amb un accent molt marcat. La nova dependenta de ca l'Ehnström parlava igual. O almenys això li havia semblat.

En Joel va interrompre els seus pensaments quan va veure sortir la senyora grossa. Va prémer les dents i va desitjar amb totes les seves forces que rellesqués a l'escala i es matés. Però naturalment no va anar així. Només les persones innocents rellesquen i es maten. Això no els passa mai, als criminals de veritat, com les senyores grosses que parlen de coses de les quals no n'han de fer res.

En Joel va veure com penjava la bossa al manillar d'un tri-neu de càrrega. Estava pintat de color marró i les puntes del davant dels patins duïen unes boles poc corrents.

En Joel va retenir a la memòria el trineu. Sabia on vivia. En una de les seves expedicions nocturnes es pixaria sobre aquell trineu.

Va veure com desapareixia per la cantonada. Encara no havia esclatat. En Joel es va dirigir ràpidament cap a casa. Tenia fred. Les mans li havien quedat completament blanques. Continuava pensant en la nova dependenta d'Ehnström.

Un cop a casa, després de treure's les botes va posar a bullir les patates. Tot seguit es va arraulir al llit i es va fregar els dits dels peus. Li feien mal. Les botes realment li anaven petites. Es va plantejar la possibilitat de fer-se el coix quan en Samuel tornés a casa. O potser podia arrossegar els peus. Com si estiguessin paralitzats per culpa d'aquelles botes massa petites. Llavors en Samuel no podria ignorar que en necessitava un parell nou.

Va decidir que allò podia esperar fins l'endemà. Les botes haurien de continuar sent petites. Aquella nit tenia moltes coses més importants a fer.

Mentre esperava que es coguessin les patates va anar al bany i es va mirar la cara al mirall d'afaitar d'en Samuel. Era una cosa que havia pres per costum aquell darrer any. Una promesa que s'havia fet el cap d'any anterior. Cada tarda es miraria la cara al mirall per investigar com anava canviant. Però ara, un any més tard, li semblava que continuava tenint el mateix aspecte. Al mirall no podia veure, però, que havia crescut i era més alt. Tampoc no podia veure que els peus se li havien fet massa grossos per a les botes que tenia. Per això hauria estat millor mirar-se els peus un cop al dia. Però, hi ha algú que faci servir un mirall per mirar-se els peus?

En Joel va comprovar l'estat de les patates amb una forquilla. Cinc minuts més. Mentre esperava el seu pare, va parar la taula. De vegades posava un tercer plat. Era una mena de prova. Com seria tot, si la seva mare s'hagués quedat allà? Es preguntava on hauria seguit. Potser enmig, entre tots dos. O bé al lloc d'en Joel, el més proper de la cuina. Havia arribat a la

conclusió que hauria segut allà. Ella hauria estat qui agafaria el menjar dels fogons.

Quan tot va ser a punt, els botifarrons fregits i tapats perquè no es refredessin i la melmelada de nabius fora del rebost, no li va quedar cap altra cosa a fer que esperar en Samuel. En Joel va fer com sempre. Va seure a l'ampit de la finestra i va mirar al carrer. Des que tenia memòria, sempre s'havia assegut allà. Va ser des d'aquesta finestra que havia vist el gos misteriós. Solia seure allà quan havia de prendre decisions difícils. O quan estava trist.

En realitat, la seva llar era aquest ampit de la finestra. Com la vitrina per al *Celestine*.

La vitrina d'en Joel era l'ampit d'una finestra. Aquella era la seva casa al món.

I va ser just allà on es va adonar que alguna cosa important estava passant. Realment estava creixent. L'ampit de la finestra començava a anar-li petit. Abans tenia prou lloc, però ara no li cabien totes dues cames a la vegada. Especialment quan li feien mal els dits dels peus.

Era una persona que creixia.

El *Celestine* era la maqueta d'un vaixell que mai no creixeria.

I el seu pal mai no s'obriria pas a través del vidre.

En Joel va mirar per la finestra si tornaria a nevar. El cel estava ennuvolat. I feixuc. Com una lona estesa i boteruda pel pes de la neu que suportava. Quan aquesta lona s'esqueixava, llavors començava a nevar.

Naturalment, en Joel sabia que el que pensava no era cert. No hi havia cap lona, allà dalt. La neu era aigua de pluja que es gelava i es convertia en neu.

A l'estiu queia pluja tèbia. A l'hivern, pluja freda.

Però era millor la idea que hi hagués una lona allà dalt. Era més fàcil de comprendre.

Tot seguit va arribar en Samuel. Una ombra a l'altre costat del carrer.

Una ombra d'esquena encorbada.

Havent sopat, en Joel va entrar a la seva habitació i va tancar la porta. Sentia com en Samuel preparava cafè i després s'asseia al costat de la ràdio per escoltar les notícies.

Havia de fer molts preparatius. Unes promeses per a l'any vinent no es podien fer de qualsevol manera. S'havien de fer just a mitjanit.

Com que havia d'estar llevat fins tard, es va estirar sobre el llit i es va tapar amb una manta. Era millor que dormís unes hores. Per si de cas, va posar l'alarma del despertador a les onze i el va col·locar sota la manta.

Tot d'una va notar un cruixit dins la paret, just al costat de l'orella. Va prémer la galta contra el fred paper pintat. Ara podia sentir el ratolí molt clarament. Es trobava només a un centímetre d'ell. Malgrat això, no sabia que la galta d'en Joel era tan a prop.

En Joel va picar a la paret amb el puny. El ratolí va callar. Llavors va tornar a rosegar.

En Joel va continuar escoltant. Però es va adormir de seguida.

Quan el despertador va sonar sota la manta, va passar una bona estona fins que en Joel va aconseguir despertar-se. Llavors va recordar el que havia somiat: ell mateix es trobava dins la paret buscant el ratolí rosegador per un intricat sistema de coves enmig de les bigues de fusta.

Però ara hi havia silenci. Ja no se sentia el ratolí. Només els roncs d'en Samuel des de l'altra habitació.

En Joel es va asseure. Encara no estava despert del tot. Es va veure obligat a ajudar-se amb els braços per aixecar-se. Va estar a punt d'adormir-se novament. Però quan ja se li tancaven els ulls, es va sobresaltar com si s'hagués cremat. Es va acostar a la finestra, la va entreobrir lleugerament i va rascar una mica la neu que hi havia a l'ampit de la finestra. Després va respirar profundament i se la va fregar per la cara.

Ara sí que estava despert. Va contemplar la nit a l'exterior. El cel s'havia destapat completament mentre ell dormia. Els estels resplendien.

Va tancar la finestra amb cura, es va vestir i va anar a la cuina de puntetes amb la motxilla a la mà. Es va posar la jaqueta, la bufanda i la gorra. Havia buscat els guants mentre esperava que es coguessin les patates. Es va penjar la motxilla a l'esquena, va agafar les botes de goma a la mà i va sortir per la porta sense fer soroll.

En Samuel dormia. Els roncs anaven i tornaven com onades. En Joel va evitar els graons que cruixien, que eren el quart, el cinquè i el dotzè. Després va obrir la porta del carrer.

La nit era freda.

Va sortir al pati i va mirar el cel estelat.

Realment era com si fos cap d'any.

Després va desaparèixer a través de la tanca, en direcció al lloc que havia decidit per endavant.

Faria les promeses al cementiri de l'església.